

גוט שבת Gut Sábész

20. évfolyam 13. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 15:35 • כ"ז כסלו תשע"ח • 2017. 12. 15. • פרשת מקץ • Szombat kimenetele: 16:46

Ne rohanjunk sehova!

Kevés unalmasabb közhely létezik annál, mint, hogy rohanó világban élünk. Annyiszor mondjuk ki, írjuk le és hallgatjuk meg, hogy bele se gondolunk, mit jelent. Hogy tényleg mindig rohanunk, persze leginkább nem a lábunkkal hanem a gondolatainkkal. Versenyt futunk a határidőkkel, az árszállítás utolsó perceivel, utol se érzük magunkat sokszor. A technológia, amit tegnap végre megértettünk, ma már idejétmúlt, a reggeli hírek délre minden aktualitásukat elvesztették.

Ebben az iszonyatos információdömpinggel kísért vesszőfutásban az egyik legnagyobb áldás, ha megállhatunk. A zsidó vallás egyik legnagyobb „vívmányát”, a szombati és ünnepi munkatiltalmat, talán soha semelyik előttünk járó generáció nem ér-

tékelt ennyire. Sábészkor nem csak jogunk, de kötelességünk kilépni a külvilág könyörtelenül dübörgő gépezetéből. Nem csak jogunk, de kötelességünk kikapcsolni a telefonjainkat, tabletjeinket és minden más néven nevezhető kütyűnket. Nem csak jogunk, de kötelességünk behúzni a féket és megálljt parancsolni száguldó életünknek. A szombatok és az ünnepek áldott kis szigetek a hétköznapi-tengerben, hogy megérkezzünk az „itt és most”-ba, a saját életünk virtualitástól mentes hús vér valójába, és az Örökkévaló bennünk élő szikrájára figyeljünk.

Kicsit más a helyzet a poszt-biblikus ünnepekkel, melyek nem járnak együtt a munka tiltalmával, vagyis az ünneplésnek csak a jogát adják meg, a kötele-

zettség felszabadító ereje nélkül. Hanukakor (vagy éppen purimkor, lát báomerkor) az ünnepléshez erőt kell vennünk magunkon és a legszigorúbb vallási előírások fékje nélkül lassítani.

Tegyük meg, mert megéri! Gyűjtsuk meg az ünnepi lángokat és legalább amíg ezek égnek, legyen az ünnep a legfontosabb! Vegyük elő a trenderliket (és figyeljük meg mennyit fejlődött egy év alatt a gyerek finommotorikája). Menjünk el egy közösségi ünnepségre (és álljunk meg, hogy közben a facebookon ellenőrizzük, mások is elmentek-e ilyenekre)!

Hanuka van, a szabadságharcosok emlékére legyünk mi is hősök, és szálljunk szembe a közhellyel – ne rohanjunk átmentileg sehova!

Steiner Zsófia

Mázl tov

Gratulálunk Eröss Samunak (*Smuel ben Ávrahám*) bár micvája alkalmából, melyre a Vasvári Pál utcai zsinagógában került sor. Samut Oberlander Báruch rabbi és Faith Áser készítette fel a megmérettetésre. Oberlander rabbi köszöntőjében a hanukai gyertyához hasonlította a bár micva fiút, míg Faith Áser a Rebbe levelével adott útravalót neki. Gratulálunk Nacsá Olgának és kívánjuk, hogy nevelje tovább fiát a zsidóság útján, micvákra, Tóra-tanulásra és zsidó esküvőre.

Akár hozol, akár viszel – jót teszel!

Van egy kis bolt a város közepén, ahol talán még nem jártál, amit talán még nem láttál. Pedig érdemes! A CEDEK Adománybolt a Baross u. 61. szám alatt várja a megunt, de szép állapotú holmikat, hogy azok új tulajdonost találva új életre keljenek.

Nyitva: h-cs 10-18 óráig; pénteken 10-14 óráig.

Ösztöndíjprogram diákoknak!

A Zsidó Tudományok Szabadegyeteme, a Chanosh Alapítvány jóvoltából ösztöndíjas programot biztosít a 15-25 év közötti zsidó fiatalok számára. A program keretében anyagiilag támogatjuk azokat a zsidó fiatalokat, akik szabadidejük egy részét a héber nyelv és a zsidó tudományok megismerésére fordítják. Heti kétszer két óra tanulás, havi akár 55.000 Ft ösztöndíj!

Tavaszi szemeszter:

2018. január 30. – május 24.
hétfőn és szerdán 18-20 óra között

Helyszín: **Keren Or központ**
(1052 Budapest, Károly krt. 20.)

Bővebb információ:

06 70/331-3355;

atid@zsido.com;

www.zstsz.hu

Első este a Nyugati téri gyűjtáson (jobbról balra: Oberlander Báruch rabbi, Köves Slomó rabbi, Nemes-Jeles László és Gárdos Péter filmrendezők)

Hetiszakasz Rabból alkirály

Szakaszunkban – *Mikéc (1Mózes 41:1–44:17.)* – Józsefet a börtönből egyenesen a királyi palotába szalajtják, hogy megfejtse a Fáraó álmát. Ez sikerül is neki, és azonnali hatállyal alkirályi kinevezést kap, hogy felkészítse Egyiptomot a hét szűk esztendőre. Amikor ez eljön, az éhező országokból Egyiptomba jönnek gabonát

venni, és a Kánaánból jövők között vannak József testvérei is, akik annak idején eladták őt. Apjának, az idős Jákobnak azt mondták, hogy vadállat tépte szét. József nem fedi fel magát, hanem követeli, hozzák le magukkal a „kicsit”, Benjámint is. Amikor ez megtörténik, a József-dráma a végkifejletéhez közeledik.

Zsidó híradó

Megjelent az *Egység* 100. száma

Kibővített tartalommal kedveskednek az olvasóknak a 28 éves *Egység* magazin 100. számában. A szokottnál négy oldalal bővebb lapszámba ismét rengeteg érdekesség kerül.

Magyarország új washingtoni nagykövete, *dr. Szabó László* elárulja, lesz-e Trump-Orbán csúcstalálkozó, *Majros Mária*tól pedig megtudhatjuk, mi a titka a Maimonidész gimnázium oktatási módszereinek. A Csányi 5 elnevezésű kulturális központ vezetője, *Lefkovics Zsófia* az Erzsébetvárosi Történeti Tár kiállítótérén kalauzol végig bennünket, a Judapest anno rovattal pedig a Nyugati pályaudvar környékén fekvő temető egykori sírjai között barangolhatunk.

A hanukai csoda sem ma-

rad el: mindent megtudhatunk az olaj és a zsidóság kapcsolatáról, valamint új megvilágításba helyezzük a gyertyagyújtást. A haszidizmus újéve alkalmából megismerjük a Chábád haszidizmust megalapító *Snéur Zálmán* rabbi életét, valamint mai követőit. A mesterséges megtermékenyítésről indított sorozat második részében az inszemináció és a lombikprogram háláchikus vetületeit ismerhetjük meg. Az Éceszgéber rovat témája pedig ezúttal a zsidó illemszabályok és az ún. #metoo kampány viszonya.

A kibővített, 100. *Egység*et keresse zsinagógáinkban, a Keren Or központban (Károly krt. 20.), valamint a Kóser piac élelmiszerboltban!

A lényeg a mi erőfeszítésünkben rejlik

Eheti tórai szakaszunk a csodákról számol be, amelynek a zsidó megközelítés szerint három alaptípusa létezik.

Ezek közül az egyik a természeti jelenségek formájában tetet öltő jelenségek, az úgynevezett állandó csodák. A csodának egy másik típusába tartoznak azok az események, amelyek egyébként nem képezik a hétköznapi élet megszokott ritmusának a részét. Ilyen csoda volt például a kisszámú zsidó csapatoknak a szír-görög seregek felett aratott győzelme.

A csodák harmadik szintjét képezik a természetfeletti események. Ilyen volt a hanukai olaj csodájának az esete is. Az ominózus napon ugyanis a Szentélyben összesen egy napra elegendő olaj állt rendelkezésre, ami azonban nyolc napra is elegendőnek bizonyult, pont addig égett, amikor már sikerült újabb olajat szerezni.

Eheti tórai szakaszunk a két utóbbi csoda-típusnak az érdekes egyét tárja elénk. Azokban az időkben természetesnek számított, hogy a bőség és az éhség éve egymást váltva követ-

ték egymást, azonban az a tény, hogy a fáraónak ezt előre megjósoló álmai voltak, valamint az, hogy József ezeket megfejtette, már a történet természetfeletti részéhez tartoznak.

A lubavicsi Rebbe mutat rá egy érdekes pontra József és a fáraó álma közti különbségre vonatkozóan: míg a fáraó passzív, megfigyelő alanya volt annak a jelenségnek, hogy a hét sovány tehén felfalja a hét kövéret, addig József álmában, ő és testvérei a mezőn dolgoztak, erőfeszítést tettek. Józsefnek csak az ezt követő, második álma tárta elé a valóságnak egy kicsivel már magasabb szintű megnyilvánulását: a napot, a holdat és a csillagokat.

Mit tanít ez számunkra? Azt, hogy annak érdekében, hogy egy zsidó végrehajtsa evilági küldetését, erőfeszítést kell tennie: az erre adott isteni válasz pedig olyan spirituális szinten fog megnyilvánulni, ami a csodákat nem csak saját életére, de bizony népünk elkövetkezendő történelmére is biztosítani fogja.

Kovács Jichák rabbinövendék írása Tali Loewenthal írása nyomán

A hét témái: december 18-19.

www.zstsz.hu

Hétfő: • Hanukia, az egyetlen ünnep könyv nélkül
• Mi az igazi boldogság?

Kedd: • Szemeszterzáró ünnepély

ZSIDÓ TUDOMÁNYOK SZABADEGYETEME

Tanulj velünk te is!

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8:00: Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 15:40: Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 13:00 Délutáni ima (a Keren Orban);

17:00: **Államosítás vagy szabad gazdálkodás** (Oberlander Báruch rabbi előadása);

18:00: *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8:45: Hetiszakasz-tanulás, 9:15: Reggeli ima, majd *Kidus*

15:25: Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6:30: Reggeli ima

Péntek: 18:00: Tanulás

18:30: *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15: Hetiszakasz a kabbala tükrében

10:00: Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

Tű a szénakazalban

Hagyományos cionista zsidó családban nevelkedtem az ausztráliai Sydney-ben. Egyszer, amikor Izraelben jártam, megtetszett nekem a Chábád lubavicsi mozgalom, és visszatérve Ausztráliába, beiratkoztam egy Chábád jesivába, végül pedig egy New York-i jesivában kötöttem ki. Ekkor jöttem rá, hogy lubavicsi felmenőim voltak, többek közt a Cemách Cedek, a harmadik Chábád rebbe, és én is a Rebbe hű követőjévé váltam.

New York-i tartózkodásom idején jött oda hozzám egy másik haszid csoport elismert rab-bija, aki beszámolt nekem egy családról, mely régen elveszett lányát kereste. Boro Parkban született és nevelkedett, és ott is ment férjhez, ám sajnos a házasság rosszul végződött, viszont a férje – valami miatt – nem volt hajlandó beleegyezni a válásba.

Egy idő után a lány bepipult (hogy szlenges kifejezést használjak), és hirtelen eltűnt. A családja úgy értesült, hogy Ausztráliába ment, de fogalmuk sem volt arról, hogy hova. Mivel én onnan jöttem, a rabbi, aki megkeresett, arra gondolt, hátha tudok segíteni abban, hogy visszahozhassák a lányt a családjához.

Azt mondtam neki erre: „Ausztrália akkora földrajzi kiterjedésében, mint az Egyesült Államok. Cím nélkül keresni valakit ott olyan, mintha meg akarnánk találni egy tűt a szénakazalban.” Azt mondta erre: „Nem tudom, mit mondhatnék, de talán a Rebbe tudja, mit lehetne tenni.”

Mielőtt visszatértem Ausztráliába, audiencián voltam a Rebbénél, és elmeséltem neki az egész történetet. Azt kérdezte: „Mikor mérs vissza?” azt mondtam: „Szerdán.” Erre így válaszolt: „Nem sokkal azután, hogy visszaérsz, mondjuk egy héttel később, el kellene utaznod Brisbane-be.” Természetesen kérdés nélkül követtem az utasítását. Így, miután visszatértem Ausztráliába, repülővel Brisbane-be utaztam. Abban az időben még nem volt Chábád küldött ott, úgyhogy a zsidóság szempontjából meglehetősen elhagyott hely volt.

Az odafelé tartó repülőúton egy jól öltözött, nem-zsidó hölgy mellett ültem, aki görög ortodox keresztényként azonosította önmagát. Látni, hogy zsidó vagyok, a héber Bibliával kapcsolatos teológiai kérdéseket tett fel. A beszélgetésünk vége felé valami nagyon furcsát kérdezett: „Mit gondol a zsidóság arról a személyről, aki elhagyja zsidó hitét? Visszatérhet-e az ilyen ember, vagy bezáródik az ajtó?” Azt feleltem: „Soha senkit nem lehet elválasztani a Minden-

nem tudom, miért megyek oda. Azért teszem ezt, mert a Rebbe, aki korunk valószínűleg legnagyobb élő bölcse, New Yorkban azt mondta nekem, hogy tegyek így. Azután mondta ezt nekem, hogy megkérdeztem, hogyan találhatnék meg egy elveszett zsidó lányt.”

Amikor ezt elmondtam, a keresztény nő is reszketni kezdett. „Talán ő az”- mondta. „Talán ez a lány, aki Cairnsban dolgozik nekem, ő az.” El kellett ismernem, hogy igaza van.

Pinchas Woolston rabbi Sydneyben, a Zsidó Ház Kríziscentrumban szolgált rabbiként több mint húsz éven át.

Az interjú Brooklyn-ban készült 2013 decemberében.

ható Istentől, és ha valaki, bármi okból kifolyólag, szabadságra ment a Tórához való elköteleződéséből, de aztán elhatározza, hogy újra hazatér, az illetőt a zsidó közösség tárt karokkal fogadja majd.”

Akkor azt mondta: „Szeretnék Önnek elmondani valamit – ruhabolt-láncom van Ausztrália-szerte, és Cairnsban van egy részlegem, amelyik egy zsidó lányt alkalmaz. Nagyon vallásos otthonból jött New York-ból, és látom, hogy jelenlegi életmódja igencsak eltér attól, amiben felnivelkedett. Azt mondja, boldog, de tudom, hogy nem az, és azt hiszem, jobb lenne, ha visszatérne a saját közösségéhez.”

Ahogy felfogtam, mit jelenthet ez, egész testemben libabőrös lettem, aztán reszketni kezdtem. Azt mondtam az asszonynak: „Tudnia kell, hogy úgy utazom Brisbane-be, hogy

Az asszony azonnal felajánlotta, hogy mindenben segít, és fizet minden járó költséget, hogy találkozhassam a lánnyal – bár elutasítottam az ajánlatot. Brisbane-ből Cairnsba repültem, és besétáltam a ruhaüzletbe. Nem volt ott, mivel az eladó-lányok műszakokban dolgoztak, és az övé még nem kezdődött el. Akartam venni magamnak egy kólát, de olyan feszült voltam, hogy inkább sört vásároltam.

Amikor elérkezett az idő, visszatértem a boltba, és ott volt. Ő volt az, akit kerestem! Természetesen nem volt úgy öltözve, ahogyan azt egy vallásos Boro parki lánytól elvárná az ember, és határozottan meglepődött, amikor meglátott engem ott – egy haszidot egy női ruhákat árusító boltban, Ausztrália távoli csücskében, egy olyan helyen, melyről úgy gondolta, hogy ott elmenekülhet az emberektől.

Azt mondtam: „Pinchos Woolstone vagyok, lubavicsi haszid...” Kerestem a megfelelő szavakat, hogy hogyan magyarázhatnám meg a legjobban, hogy mit keresek ott. Úgy döntöttem, hogy az lesz a legjobb, ha egyszerűen elmondom neki, mi történt, és így is tettem. Aztán megkérdeztem: „Hajlandó lenne-e beszélni velem?” Röviden így felelt: „Most nem lehet. Dolgozom.” Azt válaszoltam: „Visszajövök, mikor bezár a bolt.” Nem tűnt túl lelkesnek. „Az egyetlen dolog, amit szerettem volna – egy get” – mondta, utalva a zsidó válólévele. Azt mondtam: „Ha ön nem vallásos, miért van szüksége getre?” Így felelt: „Ha segítségemre tud lenni a get megszerzésében, rendben. Ha nem, kérem, hagyjon békén.”

New York-ba telefonáltam, és sikerült elintézni a getet. Mikközben ezen dolgoztam, újra találkoztam vele, és azt mondtam neki: „Őszintén szólva, az ön reakciója mindarra, ami történt, érthető. Ám a férjétől való elválás nem jelenti azt, hogy a családjától, a közösségtől, a Tórától, vagy az Örökkévalótól is el kellene választania magát.”

Miután megkapta a getet, visszatért Amerikába, és beiratkozott egy egyetemre. Természetesen ez az út igencsak messze volt Boro parki gyökereitől, de az egyetemen felvette a kapcsolatot a helyi Chábád küldöt-tel, és elkezdte látogatni az általa havonta rendezett szombati vacsorákat.

Lassan-lassan ismét elkezdte betartani a Tórá-t. Ma vallásos életet él: újra férjhez ment, anya lett és csodálatos családja van. És az események e láncolata mind az-zal kezdődött, hogy a Rebbe azt mondta nekem: „Menj Brisbane-be.”

Pinchas Woolston rabbi

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Kóser konyha

Búzadarás sütemény
citrusziruppal

Ha már megcsömörlöttünk a hanukai fánkoktól, ez a könnyű citrusos finomság (amibe azért kerül egy kis olaj) felüdülést jelenthet akár hétköznap, akár a sábeszi menü végén.

párve

1 pohár liszt
1 pohár gríz
1 pohár kókusz
¾ pohár cukor
1 sütőpor
1 vaníliás cukor
4 tojás szétválasztva
¾ pohár olaj
1 pohár frissen facsart
narancslé vagy más
citrusféle leve
A sziruphoz:
1 pohár víz
¾ pohár cukor
fél citrom leve
vagy néhány kanál
narancs- vagy mandarinlé

A tojásokat szétválasztjuk, a fehérjét a cukorral felverjük. Egy másik tálban összekeverjük a többi hozzávalót, majd óvatosan a cukros habba forgatjuk. A masszát sütőpapírral bélelt formába kanalazzuk, és 150 fokon 30 perc alatt készre sütjük. Eközben a szirup hozzávalóit lábosba töltjük, felforraljuk, és a sütőből kivett, még forró süteményre locsoljuk.

A citrusfélék kifacsarásakor győződjünk meg arról, hogy a gyümölcs héján vannak-e kicsi, barna körök, melyek egy kis kaparásra lejönnek. Ezek kártevőkre utalnak, vigyázzunk, nehogy az ételbe kerüljön belőlük.

Hanukai ajándék a gyermekotthonban

Hanuka alkalmából a CEDEK arra kérte a budapesti Fecske Gyermek Otthonának lakóit, hogy írják össze, milyen ajándéknak örülnének. A 9. kerületi otthonban jelenleg 17 gyerek él, 20 hónapostól 16 évesig, nem csoda hát, ha kívánságaiak minden létező féle-fajta ajándékot felöleltek fakockától, az illatszer csomagon át a távirányítós helikopterig. Így a hanukai adományküldés pro-

jekt keretében a CEDEK minden gyereknek olyan ajándékkal kedveskedhetett az otthonban, amire igazán vágytak.

jekt keretében a CEDEK minden gyereknek olyan ajándékkal kedveskedhetett az otthonban, amire igazán vágytak.

Az ajándékokat hanuka első napján kapták meg a gyerekek. Nem először jár a CEDEK a Fecske otthonban, tavasszal játszóteret építettek a hosszabb-rövidebb ideig itt tartózkodó gyerekek örömeire. Az adománygyűjtés és küldés folyamatosan zajlik az EMIH szeretetszolgálatánál: „A beérkező kérésekre válaszolva küldünk adománycsomagot: tartós élelmiszert, játékokat, ruhát, édességet az ország egész területére.” – tudtuk meg Szilágyi Nóráttól, a CEDEK vezetőjétől.

A rabbi válaszol

Hol gyűjt hanukai gyertyát az úton lévő?

Kedves Báruch rabbi,
Pénteken megint a sábesz bejövételéhez közel fogok futva megérkezni a zsinagógába munkából. Kérdésem, hogy meggyűjthatom-e esetleg – mielőtt a sábeszi gyertyámat meggyűjtöm – a hanuka gyertyát ott az ablakban? Reggel korai lenne hanuka gyertyákat gyűjtani otthon, munka után pedig egyből a zsinagógában leszek.

Nagyon köszönöm,
Viki

Kedves Viki!

Alapvetően mindenki a saját „központjában”, vagyis az otthonában felel a csoda hirdetésért. A Talmud (Sábát 11b.) azt mondja, hogy a hanukai gyertyagyűjtés micvája, az *nér is ubéjto*, azaz „gyertya, ember és háza” hármasságra épül, aminek az elsődleges magyarázata az, hogy a gyertyát az ember a háza népével együtt gyűjtse meg (Rási uo.). De az „ubéjto” kifejezés az otthonra és a háznépére egyaránt vonatkozik (Pné Jehosúa uo.). A *Sulchán áru* (677:1.) tárgyalja azt a kérdést, hogy ha valakinek két háza van, az egyikben alszik,

a másikkban pedig eszik, akkor hol gyűjtse meg a hanukai gyertyát. A *Sulchán áru* szerint ott, ahol alszik, míg a Römá szerint – és ez az áskenázi zsidók szokása – ott, ahol étkezik.

Még ha valakit alkalmi vacsorára hívnak vendégségbe, akkor is otthon kell gyűjtania, ahol általában enni szokott (uo. *Táz* 2., *Mágén Ávrahám* 7.). [Kivéve, ha a felesége otthon maradt, és ő fog gyűjtani a nevében is (SÁ uo. 676:3.), de helyesebb, ha ő maga gyűjt, amikor hazaér (*Mágén Ávrahám* uo.).] Még ha valaki állandóan máshol étkezik (pl. egy fiatal házaspár, akik még a szüleikhez járnak enni), annak is a saját lakhelyén kell gyűjtani (*Nité Gávriél, Chánuká* 11:10.). De ha valaki az egész családjával elutazik az ünnep idején, és máshol töltenek egy vagy több éjszakát, ott esznek és ott alszanak, akkor ezt kell az állandó lakhelynek tekinteni (uo. 1–2.). Szükség esetén, ha nagyon bonyolult lenne hazamenni, akkor lehet a vendégségben is gyűjtani, ha az egész család ott van és ott étkezik (uo. 4–5.), viszont, ha *plág háminchá* után vannak, vagyis közeledik a naplemente, akkor előbb otthon gyertyát kell

gyűjtani, és csak utána szabad elindulni a vendégségbe (uo. 9.).

Megoszlanak a vélemények arról, hogy ha valaki az estét nem egy lakóházban tölti (pl. katonák a sivatagban vagy az utazó a reptéren), akkor áldással vagy áldás nélkül kell-e gyűjtani (*Táz* uo.; *MáHáRSám* responsum 4:146.; *Áholchá báámitechá* 39:4.; *Áz nidbörü* 6:75., 7:67.; *Cic Eliezer* responsum 15:29.). Bár Zinner rabbi szerint (*Nité Gávriél* uo. 10:7.) nem kell ilyenkor áldást mondani, sokan követik a másik véleményyt (*Piszke tsuvot* 677:3.).

Mivel a micva az, hogy este kell gyűjtani, *plág háminchá* előtt nem szabad gyűjtani még akkor sem, ha nagyon kellene (SÁ uo. 672:1.), és úgy kell időzíteni a gyűjtást, hogy a lángok naplemente után még legalább fél órát égjenek (uo.). Ezért péntek este csak közvetlenül a sábeszi gyertyák meggyűjtása előtt gyűjtjük a hanukai lángokat.

A kérdéses esetben tehát, valóban az az egyetlen megoldás, ha a zsinagógában gyűjt, ahol vacsorázni szokott péntek este.

Hanuka száméach!

Üdvözzel:
Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Főszerkesztő: Steiner Zsófia

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,
Dénes Anna, Kovács Kristóf
Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria
ISSN 1416-4604

EMIH
EGYSÉGES MAGYARORSZÁGI
IZRAELITA HITKÖZSÉG